

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 231. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm6755.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Meningen heraf var nemlig, at naar en evropæisk Magt besad Ægypten, da vilde *den ostindiske Handel* gaa sin gamle Vej over det røde Hav og Alexandrien, en Vej, der ikke var aflagt ved Opdagelsen af det gode Haabs Forbjærg, men ved Tyrkens og Mamelukkens Barbari; og det er i denne Henseende højst mærkværdigt, at Portugisernes Helt i det 16de Aarhundrede, *Albuquerque*, som grundfæstede deres ostindiske Handel ved at ødelægge Stabelstæderne paa Ormus og den arabiske Kyst, selv erklærede, det vilde i Tidens Længde ikke hjælpe, med mindre man kunde grave Nilen af, saa den nødtes til at løbe ud i det røde Hav, i Steden for at gjøre Ægypten frugtbar og bane Vej til Middelhavet. Dette ærketyranniske Indfald: i Bund og Grund at ødelægge Verdens frugtbareste Land, for at sikre sit Folk den ostindiske Handel, 232tør vi nu vel haabe vilde findes uiværksætteligt, og i alt Fald lærte Portugiserne snart, at andet end Ægyptens Flor kunde skille *dem* ved Fordelen, ligesom det kunde været deres Eftermænd i Ostindien det samme, enten Franskmænd eller Engelskmænd havde arvet, hvad de døde fra; men vi se dog heraf, det var slet intet Luftkastel, Napoleon byggede, da han ved Toget til Ægypten arbejdede paa at give *Englands* Handel og dermed England selv sit Banesaar; thi var Toget lykkedes, vilde det vist allerede skabt et nyt Tidsrum i Verdens-Handelen, hvad enten saa *Ægypten* havde trukket den ostindiske Gren til sig, eller det var lykkedes Engellænderne, hvad de siden ved Hjælp af Dampskibene har prøvet [paa]: at bryde den en ny Bane op ad Evfrat og ud med Orontes til Syriens Kyst. Det sidste finder jeg nu rimeligst, dels fordi der aabenbar er Liv og Kraft i Engelskmændene endnu, saa de vilde lige saa lidt ladt Franskmændene i Ro høste Frugten af Ægyptens Besiddelse, som de nu lod dem have Tid til at sætte sig fast, og dels fordi det kun var i Middelalderen, Verdenshandelen fandt Vej gjennem Ægypten, da den i Oldtiden derimod gik gjennem Syrien til Tyrus og Sidon. Desuagtet se vi, det allerede gjør mærkelig Forskjel, om Ægypten tager Del i Handelen eller ikke; thi selv saa klodset, som Mehemed Ali har efterlignet Napoleon, forbavser det jo Evropa og foruroliger England.